

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 lutego 2008 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 23 stycznia 2008 r. ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 2, w pkt 6 wyrazy "z uwzględnieniem" zastępuje się wyrazami "w rozumieniu";
- 2) w art. 1 w pkt 43, w art. 76a w ust. 2 zdanie końcowe otrzymuje brzmienie:
"- na zasadach i w sposób określony w przepisach o doradztwie podatkowym.";
- 3) w art. 1 w pkt 43, w art. 76b:
  - a) w ust. 1:
    - w zdaniu wstępnym wyrazy "osobom fizycznym, które" zastępuje się wyrazami "na wniosek osoby fizycznej, która",
    - w pkt 1 wyraz "mają" zastępuje się wyrazem "ma" oraz wyraz "korzystają" zastępuje się wyrazem "korzysta",
    - w pkt 2 wyrazy "były skazane" zastępuje się wyrazami "była skazana",
    - w pkt 3 i 4 wyraz "posiadają" zastępuje się wyrazem "posiada",
    - w pkt 5 wyraz "złożyły" zastępuje się wyrazem "złożyła",
  - b) w ust. 4 po wyrazie "publicznych" dodaje się wyrazy "na wniosek osoby wskazanej w wykazie, o którym mowa w art. 76g ust. 1,";

- 4) w art. 1 w pkt 43, w art. 76b w ust. 1 w pkt 2 użyty dwukrotnie wyraz "przestępstwa" zastępuje się wyrazem "przestępstwo" oraz wyrazy "czyny określone" zastępuje się wyrazami "czyn określony";
- 5) w art. 1 w pkt 43, w art. 76f ust. 6 otrzymuje brzmienie:

"6. W przypadku odwołania albo śmierci członka lub sekretarza Komisji, minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje w jego miejsce odpowiednio nowego członka lub sekretarza Komisji. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio. Kadencja osoby powołanej w miejsce odwołanego albo zmarłego członka lub sekretarza kończy się wraz z upływem kadencji Komisji.";
- 6) w art. 1 w pkt 43, w art. 76f w ust. 8 w pkt 1 i 2 oraz w ust. 9 w pkt 1-4 wyrazy "odrębnych przepisów" zastępuje się wyrazami "przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę";
- 7) w art. 1 w pkt 43, w art. 76g w ust. 3 wyrazy "zmiany danych zamieszczanych w wykazie, o którym mowa w ust. 1" zastępuje się wyrazami "ministrowi prowadzącemu wykaz, o którym mowa w ust. 1, zmiany danych zamieszczonych w tym wykazie";
- 8) w art. 1 w pkt 43, w art. 76i:
  - a) w pkt 1 przed wyrazem "wykaz" dodaje się wyrazy "wzór wniosku i",
  - b) w pkt 2 po wyrazie "utrata," dodaje się wyrazy "w tym wzór wniosku, o którym mowa w art. 76b ust. 4,";
- 9) w art. 1 w pkt 43, w art. 76i w pkt 5 wyrazy "odrębnych przepisów" zastępuje się wyrazami "przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę";
- 10) w art. 1 po pkt 43 dodaje się pkt 43a i 43b w brzmieniu:

"43a) w art. 79 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

"7) prowadzi działalność usługową w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych lub wykonywania czynności doradztwa podatkowego, do wykonywania których jest uprawniony zgodnie z odrębnymi przepisami -

bez spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 76h ust. 1";

43b) uchyla się art. 80a;"

11) w art. 2 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

"1a. Osoby, które złożą wnioski o zakwalifikowanie do egzaminu do dnia 30 września 2008 r. są kwalifikowane do egzaminu i przystępują do niego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 5 ustawy, o której mowa w art. 1.

1b. W sprawach dotyczących zasad i trybu przeprowadzania egzaminu oraz wydawania certyfikatów księgowych w odniesieniu do osób, o których mowa w ust. 1a, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 5 ustawy, o której mowa w art. 1.";

12) w art. 2 w ust. 3 wyraz "złożyły" zastępuje się wyrazem "złożą";

13) w art. 4:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 5 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 76i ustawy, o której mowa w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2008 r.",

b) skreśla się ust. 2;

14) w art. 4 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

"1a. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2, 3 i 6 lit. a ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2, 3 i 6 lit. a ustawy, o której mowa w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2008 r.";

- 15) w art. 4 w ust. 3 wyrazy ", o której mowa w art. 1 pkt 43 w zakresie odnoszącym się do art. 76f" zastępuje się wyrazami "Egzaminacyjną, o której mowa w art. 76f ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą";
- 16) w art. 4 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
"4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 80a ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 76h ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2009 r.";
- 17) w art. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
"2) art. 1 pkt 44, art. 2 ust. 1, 1a, 1b i 2 oraz art. 4 ust. 1a, które wchodzą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 7 lutego 2008 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy o rachunkowości i uchwalił do niej 17 poprawek.

W art. 2 ust. 1 pkt 6 wskazano, że ustawę o rachunkowości będzie się stosowało również do osób zagranicznych, oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, **z uwzględnieniem** przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. W związku z tym przepisem rodziła się wątpliwość, co należy rozumieć przez sformułowanie "z uwzględnieniem", w szczególności, czy wolą ustawodawcy jest **odesłanie** do zawartych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej definicji wymienionych w przepisie podmiotów, czy też **nakazanie** stosowania przepisów tej ustawy. Uwzględniając zasadę techniki prawodawczej, zgodnie z którą nie formułuje się przepisów nakazujących stosowanie innych przepisów (jako normatywnie zbędnych) można było domniemywać, że wolą ustawodawcy jest odesłanie do definicji sformułowanych we wskazanym akcie. Przyjmując taką interpretację Senat wprowadził poprawkę nr 1 eliminującą wskazane wyżej wątpliwości.

W dodawanym art. 76a ust. 2 wskazano, że przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą polegającą na usługowym prowadzeniu ksiąg rachunkowych mogą wykonywać pewne działania wchodzące w zakres doradztwa podatkowego "w zakresie określonym odrębnymi przepisami". Mając na uwadze zasady techniki prawodawczej dotyczące stosowania środka techniki prawodawczej jakim jest odesłanie – w tym przypadku odesłanie w celu zapewnienia spójności instytucji prawnych – Senat wprowadził poprawkę nr 2 wskazującą jednoznacznie: zakres spraw, dla których następuje odesłanie oraz przepisy prawne, do których się odsyła. Jednoznaczne wskazanie przepisów, do których się odsyła było również powodem uchwalenia poprawek nr 6 i 9.

Dodawany przepis art. 76b ust. 1 stanowi, że minister właściwy do spraw finansów publicznych wydaje certyfikat księgowy osobom, które spełniają określone w tym artykule warunki. Przyznając ministrowi upoważnienie do wydawania certyfikatów nie uregulowano w żaden sposób trybu w jakim działać będzie minister, w szczególności nie określono, czy minister działa z własnej inicjatywy, czy też na wniosek podmiotu zainteresowanego. Analiza przepisów przejściowych ustawy nowelizującej (art.2) prowadzi do wniosku, że minister będzie przyznawał certyfikat w oparciu o wniosek zainteresowanego (w dotychczasowym stanie prawnym minister wydawał certyfikat w oparciu o podanie osoby ubiegającej się o jego wydanie). Mając na względzie dostateczną precyzję języka prawnego, konieczność wyeliminowania możliwych wątpliwości interpretacyjnych Senat w sposób jednoznaczny

określił, że minister będzie działał na wniosek (poprawki nr 3 i 8). Zgodnie z senacką poprawką wzór stosowanego wniosku określony zostanie w rozporządzeniu. Analogiczna uwaga dotyczy procedury wydawania duplikatu certyfikatu księgowego w przypadku jego utraty (dodawany art. 76b ust. 4).

Zmiana dokonywana poprawką nr 4 ma na celu wyeliminowanie możliwych wątpliwości interpretacyjnych. W intencji ustawodawcy skazanie już za jedno z przestępstw wymienionych w katalogu zawartym w dodawanym przepisie art. 76b ust. 1 pkt 2 powinno powodować powstanie przesłanki uniemożliwiającej wydanie certyfikatu księgowego. Dotychczasowe brzmienie mogło natomiast sugerować, iż do zaistnienia tego negatywnego warunku konieczne jest, aby wnioskodawca został skazany za przynajmniej dwa przestępstwa.

Zmiana dokonywana poprawką nr 5 związana jest z koniecznością zachowania spójności regulacji. Z art. 76f ust. 1 wynika bowiem, że sekretarze Komisji nie zaliczają się do grupy członków Komisji. W przypadku odwołania sekretarza w jego miejsce powinien zostać powołany nowy sekretarz, a nie członek Komisji. Ponadto poprawka ta czyni zadość przyjętym zasadom w zakresie posługiwania się alternatywą łączną i rozłączną oraz uwzględnia, że kadencja członka Komisji powołanego w miejsce zmarłego członka kończy się wraz z upływem kadencji Komisji. Uwzględniając art. 76f ust. 2, wyeliminowano także z katalogu podmiotów, zawartego w art. 76f ust. 6, przewodniczącego komisji (jest on bowiem członkiem komisji).

Mając na uwadze dostateczną precyzję dodawanego art. 76g ust. 3, Senat doprecyzował komu osoba posiadająca certyfikat księgowy zobowiązana będzie zgłosić zmiany danych zawartych w wykazie osób, które uzyskały certyfikat księgowy. Poprawka nr 7 precyzuje, że zmiany danych zawartych w wykazie powinny być zgłoszone ministrowi prowadzącemu wykaz.

Zmiany zaproponowane w poprawce nr 10 dostosowują dotychczasowe przepisy ustawy o rachunkowości do nowych regulacji. W przepisie karnym zawarto więc odesłanie do przepisu, który od dnia wejścia w życie ustawy będzie określał obowiązek zawarcia umowy OC. Równocześnie, zdaniem Senatu, uchyleniu powinien ulec obecnie obowiązujący przepis, regulujący ten obowiązek.

Poprawka nr 11 ma za zadanie precyzyjnie uregulować sytuację osób, które będą przystępować do egzaminów w okresie *vacatio legis* noweli ustawy. W myśl poprawki egzaminy takie odbywać się będą na dotychczasowych zasadach. Poprawka ta zapewnia również materialnoprawne podstawy funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej w okresie

przejściowym oraz umożliwi wydanie certyfikatu księgowego osobom, które zdały egzamin w tym okresie. Ze zmianami tymi w sposób integralny powiązane są zmiany dokonane w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej (poprawka nr 13). Poprawka nr 13 dostosowuje również zastosowaną w przepisie art. 4 ust. 1, technikę czasowego utrzymywania w mocy aktów wykonawczych do zasad techniki prawodawczej (uwzględniono, że podstawą prawną rozporządzenia będzie art. 76i ustawy o rachunkowości, a nie art. 1 pkt 43 ustawy nowelizującej).

Poprawka nr 12 uwzględnia, że przepis art. 2 ust. 3 dotyczy wniosków, które dopiero zostaną złożone.

Poprawka nr 14 dodaje w art. 4 ustawy zmieniającej ust. 1a, który ma za zadanie zapewnić obowiązywanie w okresie przejściowym dotychczasowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2, 3 i 6 lit. a ustawy o rachunkowości. Regulacja ta jest niezbędna w świetle proponowanego terminu wejścia w życie znowelizowanych przepisów delegacyjnych. Zgodnie bowiem z propozycją zmian do art. 6 pkt 2 noweli (w zakresie dotyczącym art. 1 pkt 44), przepisy delegacyjne w nowym brzmieniu weszłyby w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia ustawy.

Poprawka nr 15 uwzględnia, że Komisja Egzaminacyjna będzie funkcjonowała w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości, a nie w oparciu o przepisy ustawy nowelizującej. Poprawka uściśla również przepis wskazując, że odnosi się on do Komisji Egzaminacyjnej.

Poprawka nr 16, w zakresie art. 4 ust. 4, dostosowuje zastosowaną w tym przepisie technikę czasowego utrzymywania w mocy aktów wykonawczych do zasad techniki prawodawczej (uwzględniono, że podstawą prawną rozporządzenia będzie art. 76h ust. 2 ustawy o rachunkowości, a nie art. 1 pkt 43 ustawy nowelizującej).

Senat w propozycji nowego brzmienia art. 6 pkt 2 (poprawka nr 17) uwzględnił te przepisy, które powinny - w opinii Rządu - wejść w życie z 14-dniowym okresem vacatio legis. Przyspieszony okres wejścia w życie tych przepisów spowodowany jest koniecznością: wcześniejszego terminu wejścia w życie przepisów wykonawczych wdrażających stosowne Dyrektywy UE (dot. art. 1 pkt 44 oraz art. 4 ust. 1a), a także uniknięcia retrospektywnego kształtowania praw osób, pragnących przystąpić do egzaminu w okresie vacatio legis noweli (dot. art. 2 ust. 1 – 2).